

njel: 'gɔ:vɔr ja 'bè:u 'čist k'râ:tək • g'dɔ: ja pa 'gɔ:vɔr na'pɪsɔ? • "bâ:kɔ "jô:ža ja 'jəm'ɔ 'gɔ:vɔr (*je govoril*) na pəg'rè:bə | **L** +

govoranca ▶ gɔvɔ'râ:nca -e z mn. ⟨⟩ nav. mn., slabš., nov. *govorjenje, govor | sestavek o kaki stvari ali njegovo podajanje*: na 'mô:rəm pəs'žušat.()ɛɣ gɔvɔ'râ:nc • s'pè:t 'mâ: "dɾ'nɔ:ušak tis'te gɔvɔ'râ:nce b'ra:z'vè:z'ne | **E** FILOZOFIJA, GOVORANCIJA | **L** SSKJ, SP 1962

govorancija ▶ gɔvɔ'râ:ncija -a z mn. ⟨rod. mn. -ci⟩ nav. mn., slabš., nov. *govorjenje, govor | sestavek o kaki stvari ali njegovo podajanje*: gɔvɔ'râ:ncija sə t'râ:jale s'kɥo: nə 'urə • u'gâ:s'nɛ 'nə te gɔvɔ'râ:ncija (*izključi radijski ali televizijski sprejemnik, kjer predvaja govor*) | **E** ⇒ GOVORANCA | **L** Ø

govoriti ▶ g'vɑ:rət (in gə'vɑ:- [> ; in -rt) g'vɑ:rɪm nd. ⟨[g'vɑ:rə (in g'vɑ:r) g'vɑ:r-te; g'vɑ:ru (in gə'vɑ:-) star. gə'vɔ:ru (in g'vɔ:-) g'vɑ:rɪʒa -ə, mn. -'rɪlɛ) 1. *govoriti a | oblikovati besede, povedi z govorilnimi organi*: 'bəl 'tɪxə g'vɑ:rə • čaz 'nɔ:z g'vɑ:rɪš b | *btti sposoben oblikovati besede*: na 'mô:ra g'vɑ:rət, kə ja 'mutast 2. *govoriti | izražati misli z govorjenjem*: na zas'tɔ:pəm 'ga, 'kâ: g'vɑ:ri • na s'mɛ:š 'tâ:ga g'vɑ:rət • za "sta'nèita pa na 'vɛ:š, a g'vɑ:ri a 'sè:rja 3. *govoriti | znati, obvladati jezik, predvsem v govorjeni obliki*: (pə) xra-'vɑ:čkə pa 'bəl s'ʒa:bə g'vɑ:ri • pə 'nâ:šə ja gə'vɔ:ru 4. nov. *govoriti | podajati sestavek o kaki stvari*: g'dɔ: ja pa g'vɑ:ru na pəg'rè:bə? 5. nav. 3. os. g. kaj *govoriti | širiti kaj, navadno s pripovedovanjem*: 'lɛdɛ g'vɑ:rɪjə u'se:x 'sò:rt ra'či ud 'nɛga • redk. g'vɑ:ri 'se, da 'mâ: tiz'd'ga dɛk'lè:ta z "jâ:nezə 6. g. s kom *govoriti | izmenjavati mnenje, misli z govorjenjem*: 'pɔ: 'ura sma g'vɑ:rɪʒa pə tɛlɛ'fɔ:nə • g'dɑ:j sɛ pa z 'ma:mɛ g'vɑ:ru? 7. g. s kom *biti s kom v normalnih odnosih*: žə 'pâ:r 'le:t na g'vɑ:rɪjə, k sə se sk're:galɛ • "jô:ža na g'vɑ:ri [z 'nɛmə ([= star. 'naŋga) • čustv. *govorijo vsi skrižem vsevprek govorijo*: u'sɛ sk'rɪžəm g'vɑ:rɪjə, se pa 'nɛč na 'čuja • star., redk. *govoriti čez koga udrihati po kom, kritizirati koga, očitati napake komu*: 'ka: nap'rɛ: g'vɑ:ri 'čje:žnɛ • 'nè:kɛ ja g'vɑ:rɪʒa [čaz 'nɛga ([= 'čje:žnɛga = č'rɪe:žnɛga) s'pè:t (| ⇒ ŠIMPATI) • ⇒ govoriti, ko bi bil NAVIT • ⇒ govoriti, ko bi PANKELJCE strigel • ⇒ govo-

riti ko strgan DOHTER • ⇒ govoriti (po) nemško na ROKE • ⇒ govoriti tako, da se (še) HUDIČU gravža • ⇒ govoriti (ta) v tri dni (⇒ DEN) • čustv., ob pomoti **kaj kaj govorim! izraža preklie povedane-ga**: d'vɑ:js't' 'lɛt ja s'tɑ:r. 'e:, 'kâ: 'kɛ: g'vɑ:rɪm! t'rɪdɛš't'. (| ni RES) • ⇒ ko bi STENI govoril | **E** ČEBULITI, ČVEKATI, ČVONITI, FLANCATI, GOBCATI, otresati GOBEC; k 5 ⇒ PRAVITI; k 6 ⇒ ZGOVARJATI SE | **L** +

govorjenje ▶ g'vɑ:r'jɑ:nɛ (Bo tudi -e) -e s ⟨⟩ nš *govorjenje*: 'kâ:kə g'vɑ:r'jɑ:nɛ ja pa 'dɛ: 'tɔ: ? | **E** ⇒ ZGOVOR | **L** +

govornik ▶ gɔ'vɔ:rɲɛk -a (in -nɪ-) m živ. ⟨im. mn. -nɛkɛ (in -nɪ-)⟩ nov. *govornik*: "dɛr'nɔ:ušɛk ja 'bəl s'ʒa:p gɔ'vɔ:rɲɛk | **L** +

gozd ipd. ⇒ GOŠČA ipd.

gozdar ▶ gəz'dɑ:r -ja m živ. ⟨⟩ nov. *gozdar | strokovnjak za gozdarstvo* | **E** ⇒ FOJŠTNER | **L** +

gozden ▶ 'gɔ:zdɲ -dna -ə prid. ⟨rod. ed. m. sp. -z'd'nɛga⟩ nov. *gozden*: 'ɑ:tɛ sə blɛ 'gɔ:z'd'nɛ dɛ'ʒa:ɥɔ • 'gɔ:zdna 'cè:sta • 'gɔ:zdna up'râ:va (| ⇒ GOZDNA) | ⇒ GOŠČEN | **L** +

▶ **gozdna** ▶ 'gɔ:zdna -z'd'nɛ z ⟨rod. mn. -z'd'nɛx⟩ *gozdna uprava*: 'ɑ:tɛ sə pɾ 'gɔ:z'd'nɛ 'dɛ:ʒalɛ • na 'gɔ:z'd'nɛ (*na sedežu gozdne uprave*) sɲ 'bè:u | ⇒ GRAŠČINA | **L** Ø

gož ▶ 'gɔ:š -ža m živ. ⟨⟩ *gož | kačal*: x'mâ:ʒə bɛ na 'gɔ:žɑ s'tɔ:p'u | **E** gož z | **L** +

gož ▶ 'gɔ:š -žə z ⟨⟩ redk. *gož | kačal*: 'gɔ:š ja b'ʒa: | **E** ⇒ GOŽ m | **L** ≠

gož | pri cepcu | ⇒ LEDER

graben ▶ g'râ:bən -bna (Bo in g'ra:-) m ⟨⟩ 1. *jarek | podolgovata vdolbina*: g'râ:bən sə čas t'ra:ɲɛk nar'dɪlɛ • 'kâ:kɛ g'râ:bne ja 'dɪ:š na'rè:d'u! 2. *potok | voda*: čaz 'vè:s 'tɪe:ča g'râ:bən • u g'râ:bne smə 'ra:kɛ ʒə'vɪlɛ • k'ra:škɛ g'râ:bən (*potok, ki teče skozi Kraše*) • "sɛ:čkɛ (= "vər'tâ:čkɛ) g'râ:bən | **E** k 1 GRABNICA | **L** + [Tominšek 1903: 14: mest. ed. »grábnъ«]

grabenček ▶ g'râ:bənčək -čka m ⟨⟩ manjš. *potoček* | < GRABEN 2|: jə 'kò:k ja pa tiz'd'ga g'râ:bənčka!? 'se: ga 'ni 'tò:g, da bɛ 'lɪe:x 'rɪbɛ 'jəm'ɔ 'nɛtər! | **L** SP 1962

grabiti ▶ g'râ:bɛt -ɛm nd. ⟨g'râ:bɛ (in g'râ:p') -pte; g'râ:b'u -bʒa -ə) 1. g. kaj *grabiti kaj | z grabljami*: 'sɪe:nə smə g'râ:blɛ • t'râ:və g'rè:m g'râ:bɛt • u'ku-pɛ g'râ:bɛt (*zgrabljati*; | ZGRABLJEVATI) • za 'kupəm sɲ g'râ:bʒa (*grabila na*